

Đề lẻ

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

(Đề thi gồm: 02 trang)

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

2.10.1971

Nhiều lúc mình không ngờ nổi rằng mình đã đến đây. Không ngờ rằng trên mũ là một ngôi sao. Trên cổ áo là quân hàm đỏ. Cuộc đời bộ đội đến với mình tự nhiên quá, bình thản quá, và cũng đột ngột quá.

Thế là thế nào? Cách đây ít lâu mình còn là sinh viên. Bây giờ thì xa vời lắm rồi những ngày cắp sách lên giảng đường, nghe thầy Đường, thầy Đạo... Không biết bao giờ mình sẽ trở lại những ngày như thế. Hay chẳng còn bao giờ nữa! Có thể lắm. Mình đã lớn rồi. Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu? Chỉ còn cõng vì trang sách, gầy xác đi vì mộng mị hão huyền.

28 ngày trong quân ngũ, mình hiểu được nhiều điều có ích. Sống được nhiều ngày có ý nghĩa. Đọc đường hành quân, có dịp xem lại lòng mình, soát lại lòng mình.

Mình bắt đầu sống có trách nhiệm từ đâu, từ lúc nào? Có lẽ từ 9.3.71 tháng 3 của hoa nhãn ban trưa, của hoa sáu, hoa bằng lăng nước.

...Trên mũ là ngôi sao. Ta lặng ngắm ngôi sao, như hỏi nào ta chỉ cho bạn: Kia là ngôi sao Hôm yêu dấu... Nhưng khác hơn một chút. Bây giờ, ta đọc trong ngôi sao ấy, ánh lửa cầu vồng của trận công đồn, màu đỏ của lửa, của máu...

Ta như thấy trong màu kì diệu ấy có cả hồng cầu của trái tim ta.

(Trích *Mãi mãi tuổi hai mươi*, nhật kí của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc)

Câu 1: Xác định phong cách ngôn ngữ được sử dụng trong đoạn trích trên. (0,5 điểm)

Câu 2: Nhìn những ngôi sao trên mũ, tác giả đọc được những gì? Ý nghĩa của những hình ảnh đó? (1,0 điểm)

Câu 3: Tại sao tác giả viết: “*Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu?*”? (1,0 điểm)

Câu 4: Thông điệp nào của đoạn trích trên có ý nghĩa nhất với anh/chị? (0,5 điểm)

II. PHẦN LÀM VĂN (7,0

điểm) **Câu 1 (2,0 điểm)**

Từ đoạn nhật kí của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về trách nhiệm của tuổi trẻ ngày nay với việc bảo vệ Tổ quốc.

Câu 2 (5,0 điểm)

Vẻ đẹp hào hoa của hình tượng người lính Tây Tiến qua đoạn thơ sau:

Doanh trại bừng lên hội đuốc hoa

Kìa em xiêm áo tự bao giờ

*Khèn lên man điệu nàng e ấp
Nhạc về Viên Chăn xây hồn thơ
Người đi Châu Mộc chiều sương ấy
Có thấy hồn lau nẻo bến bờ
Có nhớ dáng người trên độc mộc
Trôi dòng nước lũ hoa đong đưa*

(*Tây Tiến*, Quang Dũng, Ngữ văn 12, tập 1, NXBGD)

----- **Hết** -----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ và tên thí sinh..... SBD: .....

Tuyensinh247.com

Đề lẻ
(*Hướng dẫn chấm gồm: 04 trang*)

Năm học 2019 - 2020

Môn: Ngữ văn 12

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Câu	Nội dung	Điểm
Câu 1	- Phong cách ngôn ngữ sinh hoạt.	0,5
Câu 2	- Nhìn ngôi sao trên mũ, tác giả thấy: + Ánh lửa cầu vồng. + Màu đỏ của lửa, của máu. + Hồng cầu của trái tim. - Ý nghĩa: Biểu thị cho ngọn lửa đấu tranh, sức mạnh quật cường; nhiệt huyết tuổi trẻ và tinh thần sẵn sàng hi sinh cho Tổ quốc; lí tưởng cao đẹp, khát vọng cống hiến cho Tổ quốc, nhân dân.	0,5 0,5
Câu 3	- Tác giả viết: <i>Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu?</i> vì: + Việc học chỉ có ý nghĩa khi nó được áp dụng vào cuộc sống. + Sự sống không phải chỉ biết cho cá nhân mình. + Khi Tổ quốc lên tiếng gọi tuổi trẻ sẵn sàng xếp bút nghiên lên đường vì Tổ quốc...	1,0
Câu 4	Nêu thông điệp có ý nghĩa và lý giải	0,5

II. PHẦN LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Yêu cầu về kĩ năng:

- Biết cách làm một đoạn văn nghị luận xã hội về một tư tưởng đạo lý, vận dụng tốt các thao tác lập luận để giải quyết vấn đề một cách thuyết phục.

- Đoạn văn mạch lạc, rõ ràng; hành văn trong sáng, giàu cảm xúc; không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu.

Yêu cầu về kiến thức:

Dưới đây chỉ là những định hướng cơ bản:

Ý	Nội dung	Điểm
1	Giải thích - Tuổi trẻ: Độ tuổi thanh niên, thiếu niên. - Trách nhiệm: Phần việc được giao cho hoặc coi như được giao cho, phải bảo đảm làm tròn, nếu kết quả không tốt thì phải gánh chịu phần hậu quả. => Tuổi trẻ phải có nghĩa vụ và trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc.	0,5
2	Bàn luận - Tuổi trẻ hôm nay được sinh ra và trưởng thành trong bối cảnh đất nước được hòa bình. Tuổi trẻ hôm nay được sống, học tập và hưởng thụ những thành quả mà biết bao thế hệ cha ông đã đổi lấy bằng xương máu và trí tuệ. Vì thế, mỗi thanh niên - những người chủ tương lai của đất nước cần biết quý trọng tuổi trẻ, phải sống và cống hiến hết mình vì Tổ quốc Việt Nam thân yêu. - Trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc của tuổi trẻ trong thời đại ngày nay được biểu hiện ở những khía cạnh: + Thực hiện nghiêm túc luật nghĩa vụ quân sự, góp phần xây dựng quân đội vững mạnh; sẵn sàng lên đường khi Tổ quốc gọi... + Bảo vệ Tổ quốc bằng việc không ngừng học tập, trau dồi tri thức hiểu biết, góp	1,0 0,25 0,5

Ý	Nội dung	Điểm
	<p>sức mình xây dựng đất nước, làm cho đất nước ngày càng vững mạnh...</p> <p>+ Bảo vệ Tổ quốc bằng cách chống lại những luận điệu xuyên tạc, những âm mưu và hành động thù địch chống phá Đảng và Nhà nước của kẻ thù, gây mất lòng tin với Đảng và đoàn kết dân tộc.</p> <p>+ Bảo vệ Tổ quốc là bảo vệ tinh hoa văn hoá truyền thống của dân tộc. Đồng thời tiếp thu chọn lọc những giá trị văn hoá hiện đại của nước ngoài.</p> <p>+ Bảo vệ Tổ quốc bằng cách xây dựng lí tưởng sống cá nhân cao đẹp kết hợp chặt chẽ với quyền lợi của Tổ quốc, của dân tộc....</p> <p>- Phê phán những thái độ, hành vi ích kỉ cá nhân, đặt quyền lợi cá nhân hơn trách nhiệm với Tổ quốc...</p>	0,25

3	Bài học nhận thức và hành động	0,5
	<p>- Tuổi trẻ xây dựng lí tưởng sống cao đẹp, ý chí tự tôn tự cường dân tộc....</p> <p>- Tuổi trẻ không ngừng học tập, rèn luyện thể chất....</p> <p>Lưu ý: Nếu viết không đúng hình thức đoạn văn thì trừ 0,5 điểm</p>	

Câu 2 (5,0 điểm)

Yêu cầu về kĩ năng:

Hiểu đề, biết cách làm bài văn nghị luận văn học. Biết phân tích dẫn chứng để làm sáng tỏ vấn đề. Bố cục rõ ràng, lập luận chặt chẽ. Hành văn trôi chảy. Văn viết có cảm xúc. Không mắc các lỗi diễn đạt, dùng từ, ngữ pháp, chính tả.

Yêu cầu về kiến thức: Cần đáp ứng được những ý cơ bản sau:

Ý	Nội dung	Điểm
	<p>Vẻ đẹp hào hoa của hình tượng người lính Tây Tiến qua đoạn thơ sau:</p> <p style="text-align: center;"><i>Doanh trại bừng lên hội đuốc hoa,</i></p> <p style="text-align: center;">...</p> <p style="text-align: center;"><i>Trôi dòng nước lũ hoa đong đưa</i></p>	
1	1. Giới thiệu vài nét về tác giả, tác phẩm, đoạn thơ	0,5
	<p>- Quang Dũng là một trong những gương mặt tiêu biểu của nền thơ ca hiện đại Việt Nam. Ông là một nghệ sĩ đa tài: làm thơ, viết văn, vẽ tranh, soạn nhạc... Hồn thơ Quang Dũng phóng khoáng, hồn hậu, lãng mạn và tài hoa, thiết tha với quê hương, đất nước mình.</p> <p>- <i>Tây Tiến</i> là một trong những thi phẩm xuất sắc nhất của đời thơ Quang Dũng. Tác phẩm là bức họa bằng ngôn từ về bức tranh thiên nhiên, cuộc sống miền Tây hùng vĩ, dữ dội mà mỹ lệ, nên thơ cùng hình ảnh lãng mạn, bi tráng về người lính Tây Tiến.</p> <p>- Đoạn thơ thứ 2 là những kỉ niệm đẹp về tình quân dân trong đêm liên hoan văn nghệ; cảnh thiên nhiên, con người miền Tây trữ tình, thơ mộng. Qua đó thể hiện vẻ đẹp hào hoa của người lính Tây Tiến.</p>	
2	2. Vẻ đẹp hào hoa của hình tượng người lính Tây Tiến qua đoạn thơ:	4,0

<p>a. Giải thích khái niệm : Vẻ đẹp hào hoa</p> <p>- Nghĩa gốc: Hào hoa chỉ vẻ lịch lãm, sang trọng, phóng khoáng trong cách sống, cách cư xử...</p> <p>- Trong bài thơ “<i>Tây Tiến</i>”, vẻ đẹp hào hoa là vẻ đẹp của tâm hồn nhạy cảm, tinh tế, lãng mạn, mềm mại, bay bổng, mơ mộng; khẳng định cái tôi tràn đầy tình cảm, cảm xúc. Vẻ đẹp hào hoa nâng đỡ tinh thần người lính vượt lên mọi thử thách trong máu lửa của chiến tranh gian khổ để hướng đến ngày mai chiến thắng.</p>	0,5
<p>b. Phân tích:</p>	
<p>* Vẻ đẹp hào hoa của người lính Tây Tiến được biểu hiện qua nỗi nhớ về tình quân dân với cảnh đêm liên hoan văn nghệ mang màu sắc phương xa, xứ lạ.</p> <p>- Với nét vẽ khoẻ khoắn, mê say, Quang Dũng dẫn người đọc vào một đêm liên hoan văn nghệ đầy hấp dẫn nơi xứ lạ.</p> <p>+ Đêm liên hoan trở thành đêm hội tung bừng với hình ảnh “<i>đuốc hoa</i>” rực rỡ, gợi những liên tưởng thi vị, tình tứ, mang đến niềm vui rạo rạo, náo nức lòng người.</p> <p>+ Cụm từ “<i>bùng lên</i>” như nốt nhấn tươi sáng cho cả câu thơ, đó là ấn tượng về ánh sáng chói lòa, đột ngột của lửa, của <i>đuốc làm ấm nóng</i> cả núi rừng.</p> <p>- Hình ảnh trung tâm của đêm hội là “<i>đuốc hoa</i>”, là những thiếu nữ miền sơn cước: <i>Kìa em xiêm áo tự bao giờ</i>.</p> <p>+ Sự kết hợp của từ <i>Kìa</i> và cụm từ nghi vấn <i>tự bao giờ</i> bộc lộ cảm giác vừa ngỡ ngàng, thú vị <i>vừa ngưỡng mộ</i>, trù mến của người lính Tây Tiến.</p> <p>+ Người xem hội, người tham gia liên hoan ngất ngây trong tiếng khèn, trong man điệu mang <i>đậm chất</i> núi rừng vừa bí ẩn, quyến rũ, vừa tình tứ, e thẹn nhưng cũng mãnh liệt, tha thiết của những thiếu nữ miền Tây.</p> <p>- Cảnh vật, con người như ngả nghiêng, ngất ngất trong những giây phút bình yên hiếm hoi của thời chiến.</p> <p>- Dư âm của chiến tranh tàn khốc bị đẩy lùi chỉ còn những tâm hồn lãng mạn trong tiếng nhạc, hồn thơ. Đây là một kỉ niệm đẹp, khó phai mờ trong lòng <i>những người lính Tây Tiến</i> nói chung và trong lòng Quang Dũng nói riêng.</p>	1,75
<p>* Vẻ đẹp hào hoa của người lính Tây Tiến được biểu hiện qua kí ức khó phai về khung cảnh thiên nhiên và con người miền Tây trữ tình, thơ mộng.</p> <p>- <i>Người đi Châu Mộc chiều sương ấy</i> là người lính Tây Tiến, họ như đang dẫn người đọc đến với thiên nhiên Tây Bắc hoang sơ, lạnh tở mang một sắc màu huyền thoại. Cảnh thơ mộng, trữ tình được nhà thơ diễn tả qua các chi tiết <i>chiều sương giăng mắc</i> mệnh mang mờ ảo, dòng sông trôi lặng tở <i>đậm sắc màu cổ tích</i>, dáng người <i>mềm mại</i>, uyển chuyển lướt trên con thuyền <i>độc mộc</i>, hoa <i>đôi bờ</i> đong đưa theo dòng thác lũ.</p> <p>- Cảnh không vô tri vô giác, mà trong gió trong cây, như có linh hồn của vạn vật: <i>Có thấy hồn lau nẻo bến bờ</i>. Hồn lau trong thơ Quang Dũng cũng là hồn lau của li biệt, phảng phất chút buồn nhưng không xao xác, lãng</p>	1,75

quên mà đầy nhớ nhưng, lưu luyến.

- Hình ảnh bóng dáng con người Tây Bắc hiện lên trong khung cảnh huyền ảo, mờ xa. Dáng người mềm mại, bé nhỏ nhưng lại cứng cõi kiên cường.

- Hoa trên dòng thác lũ đóng đưa tình tứ như náu giữ cái nhìn say mê của những “Người đi Châu Mộc chiều sương ấy”. Bóng người, bóng hoa như họa thêm vẻ đẹp cho nhau tạo ấn tượng giàu cảm xúc về cảnh và người miền Tây.

3 - Chất nhạc trong đoạn thơ ngân nga như tiếng hát cất lên từ tâm hồn ngất ngây, mê say, lãng mạn của cái tôi trữ tình giàu cảm xúc dẫn người đọc vào thế giới của cái đẹp, của cõi mơ, cõi nhạc.

3. Đánh giá, mở rộng:

- Với cảm hứng lãng mạn, đoạn thơ đưa người đọc trở về với những phút giây bình yên, hiếm có của thời chiến tranh, về thế giới cổ tích với dòng sông huyền thoại... Vẻ đẹp trữ tình, thơ mộng ấy của thiên nhiên và con người Tây Bắc được cảm nhận qua tâm hồn tinh tế, nhạy cảm của người lính Tây Tiến. 0,5

- Hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến vừa kết tinh được vẻ đẹp chung của hình tượng người lính trong những trang thơ chống Pháp: có lí tưởng cao cả, đầy ý chí và nghị lực vượt lên mọi khó khăn, vừa chứa đựng vẻ đẹp riêng trong trang thơ Quang Dũng: *vẻ đẹp hào hoa*. Vẻ đẹp ấy được khắc họa bằng cảm xúc lãng mạn, bay bổng cùng các thủ pháp đặc trưng của bút pháp lãng mạn. Quang Dũng đã góp phần làm phong phú diện mạo thẩm mỹ của chân dung người lính vệ quốc trong thơ ca Việt Nam thời chống Pháp. Bên cạnh hình tượng người lính xuất thân từ nông dân chất phác, bình dị, hồn hậu, là người lính của đất Hà thành mang tầm hồn hào hoa, lãng mạn.

----- Hết -----